

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรคจิตเภทเป็นโรคที่พบได้บ่อยในจำนวนผู้ป่วยโรคจิตทั้งหมด โดยพบร้อยละ 25 ของจำนวนผู้ป่วยโรคจิตทั้งหมดและร้อยละ 50 ของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจะเป็นโรคจิตเภท (Kaplan, Sadock, & Grebb, 1994) จากสถิติของโรงพยาบาลส่วนบุรุงในปี พ.ศ. 2543 พบว่า มีผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิตเภทถึงร้อยละ 61.52 ของจำนวนผู้ป่วยในทั้งหมด (โรงพยาบาลส่วนบุรุง, 2543) โรคจิตเภทเป็นโรคที่พบได้ประมาณร้อยละ 1 ของประชากรทั่วไป พบได้ในคนทุกเชื้อชาติในอัตราที่ใกล้เคียงกัน (สมภพ เรืองคระฤทธิ์, อรพรรณ ทองแตง, เกรียงไกร แก้วผึ้งกรังษ์, แสงจันทร์ วุฒิกานนท์ และเรียมรชัย งามพิทย์วัฒนา, 2542) เป็นโรคที่ปรากฏอาการ ในวัยรุ่นตอนปลายหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เริ่มเกิดอาการขึ้นก่อนในเพศชายมากกว่าเพศหญิง (Townsend, 2000) ในเพศชายพบมากในช่วงอายุ 15-25 ปี เพศหญิงพบมากในช่วงอายุ 25-35 ปี ประมาณร้อยละ 90 ของผู้ป่วยจิตเภททั้งเพศชายและหญิงมีอายุระหว่าง 15-55 ปี (Kaplan, Sadock, & Grebb, 1994)

โรคจิตเภทเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญปัญหานหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจาก เป็นโรคที่รุนแรงและมีโอกาสกลับเป็นซ้ำได้ (สมภพ เรืองคระฤทธิ์ และคณะ, 2542) ดังจะเห็นได้ จากผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาภายในโรงพยาบาลจิตเวชทั่วประเทศมีจำนวน 22,175 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2542) และจากสถิติโรงพยาบาลส่วนบุรุง (2543) พบว่าผู้ป่วยที่ต้องเข้ารับการรักษาเป็นครั้งที่ 2 ขึ้นไปในปี พ.ศ. 2543 มีถึงร้อยละ 58 ของจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาภายในโรงพยาบาล 7,086 คน เป็นเพศชายจำนวนร้อยละ 70 ซึ่งอาจเนื่องมาจากการเดินทางไกลเพื่อรักษา (Boyd & Nihart, 1998) ซึ่งสารเดพติดมีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการทางจิต เกิดอาการกำเริบและรุนแรง

มีผลทำให้ต้องกลับเข้ามารักษาซ้ำ (Boyd, 2000; Mallakh, 1998) บางคนต้องเข้ารับการรักษาซ้ำ 3-5 ครั้งหรือมากกว่า นอกจากนี้ยังพบว่าการขาดความร่วมมือในการรักษาไม่รับประทานยาต่อเนื่องที่บ้านเป็นสาเหตุหนึ่งของการกลับเป็นซ้ำของโรค (ปริทรรศ ศิลปกิจ, 2535) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นางเยาว์ พูลศิริ, พิมพาภรณ์ สังข์รัตน์, วิรัช ลักษณสุวรรณ์, ชาโลม สรรพสุ, สุวิมล ปริญญาณุสรณ์ และพัฒนาวดี กมลศิริพิชัยพร (2535) ที่พบว่าสาเหตุการกลับมารักษาซ้ำของผู้ป่วยจิตเภทในโรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา มีสาเหตุมาจากผู้ป่วยไม่เข้าใจถึงความสำคัญของยาต่อการรักษาโรคจิตเภท และระยะเวลาที่จะต้องรับประทานยา นอกจากนี้แล้วพบว่ามีสาเหตุมาจากการตั้งแผลลื้อม เช่น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดี ชุมชนไม่ยอมรับการเข็บป่วย มีการล้อเลียน และรังเกียจ (อรพรรณ ลีอบุญชัวซชัยและคณะ, 2542) ทำให้ผู้ป่วยไม่สามารถปรับตัวหลังจากจำหน่ายออกจากการโรงพยาบาลได้ มีความรู้สึกอยากรاح การเข็บป่วยทางจิต และเมื่อเกิดอาการกำเริบซ้ำบ่อย ๆ ทำให้อาการทางจิตรุนแรงและเรื้อรัง การคุ้学霸ก็จะยังคงมากขึ้นตามลำดับ (จันทร์ประภา ไชยรัตน์ และโสมรัตน์ แสงมนี, 2536)

จากการศึกษาของกลุ่มอร์, ไอบอร์, ไคเออร์ และพิการ์ (Breier, Schreiber, Dyer, & Pickar, 1991) ที่ติดตามเยี่ยมผู้ป่วยจิตเภทเรื้อรัง พบร่วมระหว่างเวลาการคำนินโรคของผู้ป่วยจิตเภทมีการเสื่อมของบุคลิกภาพและการทำหน้าที่ต่าง ๆ ของร่างกายน้อยที่สุดคือ ภายนอกในระยะเวลา 5 ปีแรกของการเข็บป่วย หลังจากนั้นจะมีการเสื่อมลงเรื่อย ๆ จนถึงปีที่ 10 ของการเข็บป่วยหรือมากกว่านั้น การเข็บป่วยที่เรื้อรังส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย ครอบครัว และเครย์ฟูจิเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ป่วยมีการเสื่อมของบุคลิกภาพและการทำหน้าที่ต่าง ๆ ของร่างกาย ครอบครัวต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการนำผู้ป่วยมาโรงพยาบาล (ธนู ชาติธนาනนท์, 2539) รวมถึงเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาหากว่าผู้ป่วยใหม่ค้าย เนื่องจากอาการทางจิตเรื้อรัง (วิวัฒน์ ขดาภูฐานนท์ และคณะ, 2536) และจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการรักษาผู้ป่วยจิตเวชของโรงพยาบาลในสังกัดกรมสุขภาพจิตจะเน้นการรักษาในโรงพยาบาลโดยใช้ระยะเวลาสั้นจึงทำให้การคุ้学霸ผู้ป่วยจิตเวชในปัจจุบัน มีการจำหน่ายผู้ป่วยโดยเรื่า (จันทร์ ชีระสมบูรณ์, 2543) ดังนั้นผู้ป่วยต้องกลับไปพักพื้นที่บ้านเริ่มขึ้น ทำให้ผู้ป่วยบางรายที่กลับไปบ้านมีการคุ้学霸ตนเองที่ไม่ถูกต้อง เป็นเหตุให้อาการของโรครุนแรงมากขึ้น (มนัสนิท บุญยัทธ์, 2536) ส่งผลกระทบต่อบุคคลในครอบครัวของผู้ป่วย และชุมชนที่อาศัยใกล้เคียงมีความรู้สึกกลัวเนื่องจากพฤติกรรมที่ผิดปกติ เช่นการอาละวาดทำร้ายผู้อื่น (Keltner, Schwecke, & Bostrom, 1991) เมื่อพิจารณาถึงการคุ้学霸ของผู้ป่วยจิตเภท พบร่วมขาดความสนใจในการรักษา ความสะอาดของร่างกาย ขาดความสนใจด้านสุขภาพ ด้านการเรียน การทำงาน ชอบแยกตัวอยู่ตามลำพัง ใช้สารเสพติด (สมพงษ์ เรืองศรีภูต และคณะ, 2542) พฤติกรรมการคุ้学家ตนเองที่ผู้ป่วยจิตเภทแสดงออกมานั้น มีตัวแปรเข้ามามากมาย เช่นความต้องการห่างไกล เป็นผลให้มีการคุ้学家ตนเองที่แตกต่างกันตาม

ความแตกต่างระหว่างบุคคล ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส เป็นอีกปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการคุณลักษณะ (พวงเพ็ญ เจียมปัญญาธิช, นภวัตย์ กัมพลาศิริ, ยาใจ สิทธิมูล และวิล นาพาพงษ์สุริยา, 2542)

ดังนั้นการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีการคุณลักษณะที่ถูกต้อง และการช่วยเพิ่มพูนศักยภาพของ ผู้ป่วยจิตเภทหลังออกจากโรงพยาบาล จึงเป็นอีกแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันและแก้ไข ความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้น (Connelly, 1987) ส่วนใหญ่แนวทางในการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยมีการคุณลักษณะที่ถูกต้องนี้ มักจะทำในรูปแบบของการสอนในโรงพยาบาลก่อนการจำหน่าย เป็นการให้ ความรู้หรือคำแนะนำสั้น ๆ ในรูปแบบการสอนเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคลที่ให้ตามปัญหาและ เหตุการณ์เฉพาะหน้าซึ่งเนื้อหาที่จำเป็นอาจจะไม่ครอบคลุม พรพิพัฒ ธรรมวงศ์ (2541) จึงได้ศึกษา ผลของการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความรู้เรื่องการคุณลักษณะของผู้ป่วยจิตเภท ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้คุ้ตัวแบบสัญลักษณ์มีคะแนนความรู้เรื่องการคุณลักษณะมากกว่ากลุ่มควบคุม แต่ ไม่ได้ติดตามผลระยะยาวภายหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลว่าผู้ป่วยมีพฤติกรรมการคุณลักษณะ อย่างไร นอกจากนั้นการที่ผู้ป่วยอยู่ในโรงพยาบาลระยะเวลาสั้น เวลาในการสอนถูกจำกัดจึงทำให้ ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ป่วยและครอบครัวจำกัดไปด้วย (Buls, 1995) ประกอบกับการสอนใน โรงพยาบาลทำให้ผู้ป่วยและครอบครัวไม่สามารถจำเนื้อหาที่สอนได้ทั้งหมดภายหลังจากผู้ป่วย จำหน่ายออกจากโรงพยาบาล เนื่องจากช่วงเวลาที่ผู้ป่วยรักษาอยู่ในโรงพยาบาลนั้นจะมีความ วิตกกังวลสูงจากการเจ็บป่วย และจากการได้รับข้อมูลใหม่เป็นจำนวนมาก (Nicklin, 1986) ร่วมกับ การที่ผู้ป่วยต้องจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลค่อนข้างเร็ว ถึงแม้จะได้รับการรักษาแล้ว อาการต่าง ๆ ยังคงเหลืออยู่บ้าง เช่น ประสาทหลอน ความจำบกพร่อง ไม่มีสมาธิ แยกตัว ขาดแรงจูงใจ (กัทรอำนวย พิพัฒนานนท์, 2536) และขาดการส่งเสริมศักยภาพการคุณลักษณะของผู้ป่วยในชีวิต ประจำวัน ส่งผลให้ผู้ป่วยกลับสู่ครอบครัวและชุมชนในขณะที่ยังมีความพร่องในการคุณลักษณะ จึงทำให้ผู้ป่วยมีการคุณลักษณะของหลังจำหน่ายที่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดอาการกำเริบและกลับเป็นซ้ำได้ (จินดารัตน์ พิมพ์ดีด, ทัศนีย์ ศรีมุกดาภิล, จิตรประสงค์ สิงหนาท, ปรารณา คำนีสินนท์, นวพร ตรีโอษฐ์ และมัลลิชา พุนสวัสดิ์, 2542)

จากสาเหตุดังกล่าวการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยคงไว้ซึ่งความรู้ และคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อให้มี การคุณลักษณะของหลังจำหน่ายที่ถูกต้อง มีวิธีการได้หลายวิธี เช่น การเขียนบันทึก กรรมการตามนัด แต่ก็ประสบปัญหาในการดำเนินงาน เนื่องจากข้อจำกัดในด้านบุคลากรและงบประมาณ (พรพิพัฒ แกญรานนท์, 2539) การใช้เทคโนโลยี เช่น การติดตามทางโทรศัพท์ และการติดตามทาง คอมพิวเตอร์ผ่านอินเตอร์เน็ต (Shaul, 2000) แต่เนื่องจากประเทศไทยมีการใช้คอมพิวเตอร์จำนวน น้อยเนื่องจากราคาค่อนข้างสูง และวิธีการใช้ที่ยุ่งยาก ในขณะที่มีการใช้โทรศัพท์มากกว่าแม้แต่ใน

ชนบทก็มีไปทั่วถึง (องค์การโภรศพท., 2542) มีวิธีการใช้ค่อนข้างง่าย ดังนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการติดตามทางโภรศพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากน้ำย่าง เนื่องจากโภรศพท์สามารถเข้าถึงผู้รับบริการได้ง่าย ประหัดเวลา บุคลากร และค่าใช้จ่าย (Stricklin, Jones, & Niles, 2000) สามารถติดตามผู้ป่วยเรื่องที่บ้านได้จำนวนมากในแต่ละสัปดาห์ สะดวก รวดเร็ว ในขณะที่การเยี่ยมบ้านโดยบุคลากรทางสุขภาพไม่สามารถติดตามผู้ป่วยจำนวนมากได้ในหนึ่งสัปดาห์ (Kinsella, 1997) การติดตามทางโภรศพท์สามารถสนับสนุนให้ผู้ป่วยมีการดูแลตนเอง (McBride & Rimer, 1999) เพิ่มความร่วมมือในการรักษา และลดการกลับเข้ารักษาซ้ำในโรงพยาบาล (Shu, Mermina, & Nystrom, 1996) เป็นโปรแกรมหนึ่งในการช่วยเหลือผู้ป่วยภายหลัง จานวนน้ำย่องจากโรงพยาบาล เช่น การให้ความรู้เรื่องการดูแลตนเอง การรับประทานยา การตรวจตามนัด (Kinsella, 1997; Cave, 1989) การตอบคำถามและช่วยแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในสัปดาห์แรกหลังจากจานวนน้ำย่างจากโรงพยาบาลที่ผู้ป่วยและครอบครัวต้องการสนับสนุนในด้านนี้มาก (Garland, 1992)

จากการศึกษาของ แมคอินทอช และเวอร์เลีย (Mcintosh & Worley, 1994) ได้ศึกษาการใช้โภรศพท์ติดตามผู้ป่วยโดยจิตแพทย์หลังจานวนน้ำย่องจากโรงพยาบาลพบว่าสามารถช่วยให้ผู้ป่วยมีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง และไม่มีอาการกลับเป็นซ้ำ ส่วนการศึกษาของชาวล์ (Shaul, 2000) ที่ศึกษาการใช้โภรศพท์ในการติดตามผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรังที่บ้าน พบร่วมกันว่าผู้ป่วยมีความพึงพอใจในการติดตามทางโภรศพท์มาก นอกจากนั้นยังเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลน้อยลง และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองดีกว่ากลุ่มควบคุม ส่วนอิลลิเอตและไรเมอร์ (Elliott & Reimer, 1998) ได้ศึกษาการใช้โภรศพท์ติดตามมาตรการที่มีหารกคลื่นคลอกก่อนกำหนดหลังจานวนน้ำย่องจากโรงพยาบาลพบว่าสามารถช่วยปรับปรุงค่านิจิตใจและการเลี้ยงดูทารกแก่รามาได้เป็นอย่างมาก

จากการวิจัยที่กล่าวมาเดลว่างั้น โภรศพท์มีบทบาทที่สำคัญต่อผู้ป่วยอย่างมาก ที่จะช่วยให้ผู้ป่วยมีการดูแลตนเองที่ถูกต้องได้ เนื่องจากโภรศพท์เป็นสิ่งเร้าใหม่ที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางปัญญา และส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่เชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงทางปัญญาจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเมื่อพฤติกรรมนั้นได้รับการเสริมแรงจะเกิดพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างสม่ำเสมอ (Dobson & Block, 1988; Kazdin ยังใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภायิต, 2541) การติดตามทางโภรศพท์จึงเป็นการจัดสิ่งเร้าใหม่เข้าไปจัดการทำในกระบวนการทางปัญญา โดยมีการตั้งเป้าหมายร่วมกัน มีการติดตามกระตุ้น การแนะนำ มีการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่คาดว่าจะส่งผลให้มีการดูแลตนเองที่ถูกต้องและมีการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบทางบวกและทางลบที่เกิดขึ้นแล้วร่วมกับการ

เสริมแรงทางสังคม โดยการให้คำชี้แจง เมื่อผู้ป่วยแสดงพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างถูกต้อง ให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากการเสริมแรงดังกล่าวจะช่วยให้เกิดพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างสม่ำเสมอ

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ยังไม่พบว่ามีการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากหายในประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาผลของการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากหายในประเทศไทย ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่มีการศึกษาพบว่าช่วยให้ผู้ป่วยจิตเภ�能มีการดูแลตนเองหลังจากหายออกจากโรงพยาบาลได้อย่างถูกต้องและสม่ำเสมอมากขึ้น สามารถสนับสนุนให้ผู้ป่วยมีการดูแลตนเอง และติดตามขณะอยู่ที่บ้านในด้านการใช้ยาและสารเสพติด ด้านการดูแลสุขภาพจิต ด้านการปฏิบัติภาระประจำวัน และด้านการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ ช่วยแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ภายหลังจากหายออกจากโรงพยาบาลส่งผลให้ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวชุมชนและสังคมได้อย่างปกติตามอัตภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากหายโดย

1. เปรียบเทียบคะแนนการดูแลตนเองหลังหายของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผล
2. เปรียบเทียบคะแนนการดูแลตนเองหลังหายของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุมในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผล
3. เปรียบเทียบคะแนนการดูแลตนเองหลังหายของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผล

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการติดตามทางโทรศัพท์จะมีคะแนนการดูแลตนเองหลังหายในระยะหลังทดลองทันที และระยะติดตามผลมากกว่าคะแนนการดูแลตนเองหลังหายในระยะก่อนทดลอง

2. ผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุม ที่ไม่ได้รับการติดตามทางโภรศพที่จะมีคะแนนการคุณแลดูนเองหลังจากน่าอยู่ในระบบหลังทดลองทันที และระยะติดตามผลไม่แตกต่างจากคะแนนการคุณแลดูนเองหลังจากน่าอยู่ในระบบก่อนทดลอง

3. ผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการติดตามทางโภรศพที่จะมีคะแนนการคุณแลดูนเองหลังจากน่าอยู่ในระบบหลังทดลองทันที และระยะติดตามผลมากกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการติดตามทางโภรศพที่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองเพื่อศึกษา ผลของการติดตามทางโภรศพที่ต่อการคุณแลดูนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากน่าอยู่เฉพาะเพศชาย ที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาลส่วนปฐุ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมิถุนายน 2544 ถึงเดือนกันยายน 2544 โดยมีระยะเวลาการเจ็บป่วยด้วยโรคจิตเภทนานไม่เกิน 5 ปี จำนวน 30 คน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การติดตามทางโภรศพ หมายถึง การกระตุ้น การแนะนำ และการเสริมแรง พฤติกรรมการคุณแลดูนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากน่าอยู่ในด้านการใช้ยาและสารเสพติด ด้านการคุณแลดูสุขภาพจิต ด้านการปฏิบัติภาระประจำวัน และด้านการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ โดยการใช้โภรศพที่

การคุณแลดูนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากน่าอยู่ หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติ กิจกรรมในชีวิตประจำวันของผู้ป่วยจิตเภทที่เป็นผลดีต่อสุขภาพหลังจากน่าอยู่จากโรงพยาบาล ในด้านการใช้ยาและสารเสพติด ด้านการคุณแลดูสุขภาพจิต ด้านการปฏิบัติภาระประจำวัน และด้าน การป้องกันการกลับเป็นซ้ำ ซึ่งสามารถประเมินได้จากแบบสัมภาษณ์การคุณแลดูนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากน่าอยู่ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยคัดแปลงมาจากแบบสอบถามความรู้เรื่องการคุณแลดูนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจากน่าอยู่ของ พรหพย ธรรมวงศ์ (2541) และจากการทบทวนวรรณกรรม

ผู้ป่วยจิตเภท หมายถึง ผู้ป่วยเพศชายที่ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคจิตเภท ตามบัญชีจำแนกโรคระหว่างประเทศครั้งที่ 10 (ICD-10, International Statistical Classification of Diseases) ที่รับการรักษาในโรงพยาบาลส่วนปฐุและมีอาการเจ็บป่วยนานไม่เกิน 5 ปี